

REJESTR DOTYCZY:**CHOJNACKI Szczęsny**

s/c i

z d.

* 5 paźdz. 1902 Poznaniu

..... w

POLSKA

kraj:

+ nagle 7 grudnia 1961 w Londynie

UK.

kraj:

pochowany:

nr grobu:

Źródła i bibliografia c.d.**U w a g i:**

II ODDZ, - ppłk

Nr rejestracyjny

17 61

...../.....

Nota zamieszczona:

w tomie

czesci

I n d e k s**Ś.p. ppłk. Szczęsny Chojnacki**

Nad ranem 7 grudnia znaleziono w jednym z parków londyńskich zwłoki ppłka Szczęsnego Chojnackiego, dzielnego żołnierza, gorącego patrioty i prawego a dumnego człowieka.

Urodzony w 1902 r. w Poznaniu, dołączył rychło do ruchu harcerskiego a jako chłopiec szesnastoletni — do powstańczego zrywu swego rodzinnego miasta. Wstąpił w następnie, jako jeden z najmłodszych ochotników, do 1 pułku strzelców wielkopolskich, uczestniczył najpierw w odsieczy Lwowa i oswobodzeniu Stryja a później we wszystkich walkach tego sławnego pułku na froncie bolszewickim. Po zakończeniu działań wojennych, zdaniu matury i ukończeniu podchorążówki wrócił do swojego macierzystego pułku, stacjonowanego w Lesznie i Rawiczu, i został niebawem jego żelaznym adiutantem.

Jego bujnej i czynnej naturze nie wystarczała jednak monotonna praca w małym garnizonie. W 1931 roku zgłosił się do pracy wywiadowczej na Niemcy. Pociągało go ryzyko z tą służbą związane a pchała świadomość jej ważności. Przebywając przez 7 lat kolejno w Opolu, Wrocławiu, Frankfurcie i Monachium, zdobył sobie opinię jednego z najlepszych naszych obserwatorów. Nie mogło być inaczej: władał znakomicie językiem niemieckim, posiadał wrodzoną odwagę i zimną krew, umiał bystro obserwować i łatwo nawiązywał kontakty.

Nie mniej cenną rolę odegrał następnie na terenie Szwajcarii jako kierownik ekspozytury naszego Oddziału II i bazy A.K. w Bernie. Przedostawszy się do tego neutralnego państwa już po wybuchu woj-

ny, pracował tam tak samo ofiarnie. Dostarczał centrali londyńskiej cennych informacji, zmontował szeroką akcję pomocy dla jeńców i kacetowców, ukrywał i przemycał kurierów, uciekinierów i agentów oraz przyczyniał się waleśnie do ewakuacji żołnierzy i dywizji strzelców, internowanej w Szwajcarii.

Po zlikwidowaniu placówki i przyjeździe do Londynu w 1947 r. odrzucił ponętą ofertę kontynuowania dotychczasowej działalności, choć zdawał sobie sprawę z tego, że rozwijająca się nieustannie choroba skóry uniemożliwi mu znalezienie innej pracy i skazę go na biedę i poniewierkę. W rezultacie nie mogąc jakiegokolwiek stałej pracy zarobkowej wykonywać, znalazł się niebawem w skrajnej nędzy. Znosił ją przez długie lata z rzedkim stoicyzmem. Tak samo jak swoją coraz bardziej dokuczliwą chorobę, wobec której nawet najlepsi specjaliści byli bezsilni. Nie skarżył się na swój ciężki los. Zachował do ostatniej chwili godność, prawosć i niezależność sądów, nie wysługując się nikomu i od nikogo pomocy nie przyjmując. Choć stan jego zdrowia uniemożliwiał mu dołączenie do naszego życia społecznego, interesował się nim żywo, studiował niestrudzenie w swej samotni i przejmował się do głębi losami Kraju i świata.

Wreszcie nerwy, skołatanie cierpieniem, samotnością, biedą i poczuciem bezużyteczności, nie wytrzymały napięcia. Odszedł, pozostawiając wśród tych, którzy znali jego zalety i cierpienia, wspomnienie dzielnego żołnierza i bezkompromisowego, szlachetnego człowieka — ofiary splotu złych okoliczności.

Kage.

Nota:

Przypisy:

- 356 - odzn. krzyżem L.H. 5 klasy / 1946/; sprzeczność w pisowni nazwiska: DZ.P. 2.I.62/ - wspomnienie - jako Chojnacki, w RO32 - Cójnacki.

Źródła i bibliografia:

znak rozpoznawczy

- * Dziennik Polski 2.1.62 - wspomnienie
- * RO32,97,436, of sł.st.p.por. 1.11.22 /* 5.10.1902/
jako Chojnacki Szczęsny, KW3, w dysp. Szefa Dep,
Piech.
- RO23,281,458
- * RO34-rezwrw,29,482 por.rez.1.11.22 /* 5.10.1902/
PKU W-wa M.III.

18/2.I.62/

120/32/

120/23/

121/34/